

Vetenskapsrådet

Revisionsrapport – Rutiner och intern styrning och kontroll 2018

Som ett led i granskningen av årsredovisningen med syfte att göra uttalandet om denna, har Rikskrevisionen även granskat vissa delar av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen. Vår granskning av den interna styrningen och kontrollen syftar inte till att uttrycka en åsikt om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll utan har till syfte att kunna utforma ändamålsenliga revisionsåtgärder. Vår granskning i detta syfte har omfattat rutinerna för ersättning till ämnesrådsledamöter utsedda av regeringen.

De punkter som framgår i revisionsrapporten är sådana iakttagelser som vi har identifierat och som Rikskrevisionen vill fästa ledningens uppmärksamhet på.

Rikskrevisionen önskar information senast 2019-03-29 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Utbetalning av ersättning till ämnesrådsledamöter i strid med förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Arvoden till ämnesrådsledamöter som har utsetts av regeringen regleras i förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. och i tillhörande regeringsbeslut om indelning i kategorier av statliga styrelser, nämnder och råd m.m.¹ Av indelningen framgår att ämnesråden vid Vetenskapsrådet (Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, Ämnesrådet för medicin och hälsa och Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap) tillhör ersättningskategori C. Detta innebär att ledamöter ska erhålla en ersättning om 1 500 kronor per sammanträdesdag enligt förordningens 3 §.

¹ Regeringsbeslut 2017-06-15 Fi2017/02677/ESA samt 2018-09-06 Fi 2018/03039/ESA

Under 2018 har två ledamöter i ämnesrådet för medicin och hälsa varit utsedda av regeringen. Ämnesråden har cirka 5-6 möten per år, vilket enligt indelningen i kategori C ger en ersättning på 1 500 kronor per möte.

Vetenskapsrådet fattade under 2014 ett beslut² om arvoden och ersättning till ledamöter i styrelse, råd, ämnesråd och kommittéer. Av beslutet framgår det att arvode till ledamot i ämnesråd, råd och kommittéer med undantag för Kommittén för konstnärlig forskning ska vara 50 000 kronor per år och 75 000 kronor per år till ordföranden. Av fotnot framgår det att om särskilt regeringsbeslut finns om arvode ska det tillämpas. Vetenskapsrådet har dock betalat ut ersättning till samtliga ämnesrådsledamöter motsvarande de av myndigheten beslutade beloppen, det vill säga även till de som utsetts av regeringen.

Vid revisionen 2017 rapporterade Riksrevisionen muntligen till Vetenskapsrådet att de betalat ut ersättning till de ämnesrådsledamöterna som utsetts av regeringen i strid med förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. och i tillhörande regeringsbeslut om indelning i kategorier av statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Under 2018 har Vetenskapsrådet fattat ett nytt beslut³ om ersättning till ledamöterna i ämnesråden. Det nya beslutet träder ikraft efter utgången av räkenskapsåret 2018 och innebär att ersättning ska betalas ut om 75 000 kronor per år till ledamotens heminstitution/arbetsgivare alternativt 100 000 kronor per år till ordförandens heminstitution/arbetsgivare. Enligt beslutet ska Vetenskapsrådet utöver detta även betala ut ersättning direkt till ledamöterna i form av mötesarvoden om 1 500 kronor i enlighet med förordningen. Riksrevisionens bedömning är att ersättningen, oavsett om heminstitutionen eller annan arbetsgivare anges som mottagare, avser ersättning för ledamotens prestation i rollen som ämnesråd.

Riksrevisionens bedömning är att Vetenskapsrådet inte har rätt att fatta beslut om ersättning till de ämnesrådsledamöter som utses av regeringen. Ersättning utöver vad som anges i förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. och i tillhörande regeringsbeslut om indelning i kategorier av statliga styrelser, nämnder och råd m.m. är i strid med förordningen.

Riksrevisionen har inte bedömt om utbetalade arvoden utöver de av regeringen beslutade ersättningarna är skäliga eller rimliga, utan endast konstaterat att dessa inte är i enlighet med regeringens beslut och angiven författning.

² Diarienummer 144-2010-6270

³ Diarienummer 1.2.4-2018-6950

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar Vetenskapsrådet att vidta åtgärder för att säkerställa att ersättning till ämnesrådsledamöter utsedda av regeringen utbetalas i enlighet med de av regeringen beslutade ersättningsnivåerna alternativt göra en hemställan till regeringen om ändrad kategoriindelning.

Ansvarig revisor Ellen Hansen har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Maria Salomonsson har varit föredragande.

Ellen Hansen

Maria Salomonsson

Kopia för kännedom:

Regeringen
Utbildningsdepartementet